

TAJLAND (THAILAND)

-zemlja sunca, osmijeha, street fooda i dobrog marketinga

Citat kralja: „ Radite bilo što, kako god znate, samo ne budite siromašni“

Putovanje Qatar airways od Zagreba do Dohe trajalo je negdje oko 5,5 sati a od Dohe do Bangkoka vozili smo se Air Bus A 380 –trenutno najvećim putničkim avionom na svijetu koji prima od 525- 850 putnika. **Airbus A380** je dvoetažni, širokotrupni, četveromotorni, putnički avion kojeg proizvodi europska korporacija Airbus. Putovanje je trajalo oko 7 sati.

Općenito o Tajlandu

Kraljevina Tajland (nekada Sijam) smještena je na jugoistoku Azije. Izlazi na Tajlandski zaljev koji je dio Južnog kineskog mora. Graniči sa Mijanmarom (Burma), Laosom, Kambodžom i Vijetnamom.

- Ima 64 milijuna stanovnika, od čega glavni grad Bangkok ima 16 mil.(8+8 mil.turista) jezik tajski i engleski, vjera budizam i ostale, valuta baht, klima monsunska sa 3 godišnja doba.
- Tajski jezik je kompliciran,tako ako kažete „hvala“muškarcu ćete reći –**kob kun krab** a ženi **kob kun ka**.
- Budizam- je više od religije. To je vještina življenja, mudrost i probuđenost koja vodi istinskoj sreći. Svatko preuzima odgovornost za svoje postupke i razumjevanja.
- Hrana-tajlandska je veoma poznata u svijetu sa mnogo povrća, ribe i voća. Koriste mnogo rižu, rezance. Začini umjereni.
- Posebnost su thai masaže kojim ma na svakom koraku.
- Tajland nikada nije bio koloniziran a u posljednja dva desetljeća ostvario je jednu od najvećih stopa rasta na svijetu.

- Stopa nezaposlenosti je 1,2 % pa se zbog nedostatka radne snage poslodavci nadmeću tko će ponuditi bolje uvjete. Nema sindikata a niti štrajkova jer s država drži po strani i ne upliće u radničke odnose.
- Prosječna plaća u Bangkoku- oko 8.000 kuna, a život je oko 30 % jeftiniji nego kod nas.
- U najsiromašnijoj provinciji Amnat prosječna plaća je 1.500 kuna ali je život jeftiniji 50 % nego u Bangoku.
- životni standard je je bolji nego kod nas a stopa siromaštva iznosi 7,2 % dok je kod nas 19,5 %. Tako se Tajland po kvaliteti života približava zapadnoj Europi.

Najbitnije je reći da je u Tajlandu **život jeftin, a luksuz skup!**

Obožavaju svoga kralja koji je umro prije godinu dana i upravo je sahranjen prije našeg dolaska. Kralja poštuju gotovo kao boga Budu jer je obilazio mala mjesta po Tajlandu i govorio: „ **Radite bilo što, kako god znate, samo ne budite siromašni**“

Kako započeti business

Prema portalu US News Tajland je proglašen za najpoželjniju zemlju za započeti biznis te zauzima 46. mjesto među „business friendly“ zemljama prema Svjetskoj banci.

I zaista, ulice su pune uličnih štandova malih restorana, salona za masažu. Zakoni su fleksibilni. Dovoljno je kupiti kolica, montirati plinsku bocu, negdje je smjestiti i početi kuhati. Sve što treba je otići u područni ured, po dozvolu i prijaviti lokaciju. Ta dozvola se izdaje na licu mjesta gdje će se obavljati posao i košta oko 200 kuna. Nema sanitarnih pregleda, fiskalnih blagajni, posebnih frižidera niti dozvola. Kontrolu kvalitete hrane vrši sam prodavač jer će u protivnom izgubiti kupca.

Mali obrti za izradu ključeva, popravci cipela, mali kafići su oslobođeni plaćanja poreza. Poruka je: Bolje da ljudi rade, nego da sjede kod kuće nezaposleni, odaju se kriminalu ili da su na socijalnoj pomoći.

Nema maltretiranja sa inspekcijama, može se raditi cijele noći, pa se mnogi odlučuju na privatni posao. Država se minimalno miješa u odnos poslodavca i zaposlenika. Država zahtjeva samo da se ispuni minimalna plaća i da se koristi 6 dana godišnjeg odmora unutar kalendarske godine.

Zanimljivo o Tajlandu:

1. Bangkok se nalazi u Guinnessova knjizi rekorda kao grad s najdužim imenom na svijetu, a puno ime je Krungthepmahanakhon Amonrattanakosin Mahinthara Yuthaya Mahadilok Phop Noppharat Ratchathani Burirom Udom Ratchaniwet Mahasathan Amonphiman Awatansathit Sakkathattiya Witsanukamprasit što u prijevodu znači grad anđela, veličanstveni grad besmrtnika, grad devet dragulja, sjedište kralja, grad kraljevskih palača, dom bogova...
2. Na poledini kovanica se nalaze slike hramova i svi hramovi se nalaze u Bangkoku, a moguće ih je sve obići za jedan dan. To su: 1 baht novčić- Wat Phra Kaew (Hram Smaragdnog Bude), 2 baht novčić- Wat Saket (Hram na brdu) itd.
3. Tajlandžani izuzetno poštuju svog Kralja, do te mjere da je svaki komentar protiv njega kažnjiv zakonom. U Bangkoku se svakodnevno pušta nacionalna himna u 8h i 18h i ako se zateknete na javnom mjestu u to vrijeme običaj je zastati i poslušati himnu dok se ne završi.
4. Bangkok, je vrlo liberalan što se tiče seksualnosti i različitih seksualnih identiteta, pa se tako nemojte iznenaditi ako na nekim mjestima naiđete ne na dva nego na tri različita toaleta. Tajland je jedina zemlja na svijetu koja ima ovako nešto, a to je namijenjeno tzv. trećem rodu, transseksualnim muškarcima, koji su na Tajlandu poznati kao ladyboys.
5. Red Bull, poznato energetska piće, zapravo potiče s Tajlanda? Chaleo Yoovidhya, iz centralnog Tajlanda s vrlo malo obrazovanja, preselio se u Bangkok potražiti svoju sreću. Napravio je ovo piće (mix kofeina, sirupa, šećera) te je ono vrlo popularno na Tajlandu još od 1976.godine. Austrijski biznismen Dietrich Mateschitz je '80tih godina često poslovno putovao za Bangkok i pio je Red Bull da bi "liječio" jetlag (nesanicu). Njih dvojica su postali partneri i zajedno su odlučili da bi bilo dobro ovaj proizvod izbaciti na ostala tržišta. Okus je malo modificiran a koliko su uspješni govori sama činjenica da je 2012. kada je umro, osnivač Red Bulla "vrijedio" je 5 milijardi dolara i bio je treći najbogatiji čovjek na Tajlandu.

6. U Bangkoku se nalazi najveća kineska četvrt na svijetu, poznatija kao Yaowarat. U ovoj četvrti živi preko milijun Kineza i preko dana je pravi raj za sve one koji vole kupovati jeftine stvari, a noću se pretvara u ogromnu tržnicu hrane gdje možete probati razne specijalitete. Ono što je još zanimljivo je da se u ovoj četvrti nalazi i najveći zlatni Buda na svijetu! Napravljen od čistog zlata i težak preko 5.5 tona.
7. Chatuchak market ili JJ market je jedna od najvećih tržnica na svijetu i nalazi se u Bangkoku. S preko 15 000 štandova, gdje se prodaje sve- od hrane do namještaja, Tajlandčani vole govoriti "Ako ne nađeš na JJ marketu, onda vjerojatno ne postoji".
8. Bangkok su ranije zvali i "Venecija istoka", jer je grad ispresijecan s preko 100 kanala.
9. Tajland još zovu i "Zemlja slobodnih" jer je jedina zemalja u jugoistočnoj Aziji koja nikad nije bila kolonizirana.
10. Sijamski blizanci-Najpoznatiji par sijamskih blizanaca su bili Chang i Eng Bunker (1811–1874), tajlandska braća rođena u Sijamu (današnji Tajland). Oni su putovali sa cirkusom te su nastupali pod imenom Sijamski blizanci Chang i Eng su bili povezani sa tkivom, mesom i zajedničkom jetrom. U suvremeno doba bi ih relativno lako razdvojili. S obzirom na rijetkost fenomena, i slavu braće, po njima je izraz "sijamski blizanci" dobio ime.

Bangkok

Mega polis sa oko 16 milijuna stanovnika koji živi doslovno od 0-24 sata. Za mlade željne provoda to je dobar izbor ali za nas malo starije, nakon cjelodnevnog hodanja i razgledavanja znamenitosti- bolje bi odgovarala dobra masaža koja se nudi na svakom koraku. Bangkok nema klasični centar grada što je pomalo čudno za europske turiste.

Prvi dan smo posjetili novu **tržnicu Asiatique market** izgrađenu 2012.uz rijeku Chao Phraya. Tržnica je ogromna sa mnogo trgovina restorana i raznih zabavnih sadržaja za djecu. Ono što je posebno zanimljivo da nigdje nismo vidjeli muhe kao ni kućne ljubimce i da je tržnica uredna i čista.

Panorama Bangkoka

Znamenitosti:

-Kraljevska palača (Grand Palace)- nekada je bila dom kraljeva i administrativno središte a danas je turistička atrakcija. Kralj se pojavljuje samo u posebnim prilikama. Jedna od tih prilika je promjena robe na kipu buddhe svake sezone(vruća, hladna, kišna).Radi se o kipu buddhe od 66 cm koji se nalazi u hramu **Wat Phra Kaew** (Temple of the Emerald Buddha). Smaragadni buddha je jako cijenjen i poštivan među lokalnim stanovništvom i zabranjeno je fotografiranje. Za palaču se mora prigodno odjenuti, žene moraju pokriti ramena i noge a stopalo ne smije biti golo.

Wat Pho- dom ležećeg buddhe i mjesto nastanka tradicijone tajlandske masaže i nalazi se desetak minuta od kraljevske palače. Wat Pho se smatra vodećo školom tajlandske masaže.

Wat Trimitr

Tu se nalazi zlatni buddha od 5,5 tona zlata.

SKY TRAIN- brzi, moderni, nadzemni vlak koji ima 35 stanica a pored njega postoji i podzemna željeznica.

U večernjim satima posjetili smo **Sirocco Sky Bar** i uživali u panoramskom pogledu na Bangkok sa 64 kata. Bar je poznat po scenama iz filma Hangover-Mamurluk. Ulaz u bar se ne plaća ali su zato cijene pića basnoslovne i nisu primjerene za naš standard

pa smo odustali od pića. Vratili smo se umorni u hotel taxijem koji je na svakom koraku i nije skup.

Plutajuća tržnica- Damnoen Saduak

Ovo je bio jedan od interesantnijih izleta jer smo se vozili tradicionalnim brodićima po rijeci i šopingirali. Bilo je tu svega od kuhanih jela, izobilja voća i prodaje raznih suvenira. Ono što je bitno da su veslačice žene sa sela, uglavnom starije životne dobi i da time pokazuju svoju vitalnost dok muševi obavljaju poslove kod kuće. Brodići voze okolo po kanalima i danas je to uglavnom tržnica koja služi kao turistička atrakcija udaljena oko 100 km od Bangkoka. Nigdje nismo vidjeli muhe i komarce što je malo čudno jer se radi o izobilju hrane.

Train Market-tržnica na tračnicama

Neobična tržnica koja se nalazi 67 km od glavnog grada. Vlak prolazi kroz središte tržnice **4 puta dnevno**, i svaki put trgovci/prodavači moraju skloniti robu i nadstrešnice svojih štandova oko metar unazad i ponovno ih vratiti nakon prolaska vlaka. Na tržnici je moguće pronaći sve vrste voća, povrća i morske hrane, te odjeće i obuće.

Ova tržnica ima vrlo široku ponudu: od mesa morskog psa i voća durian (poznatog po jakom i neugodnom mirisu), pa do školskih uniformi. Nekoliko minuta prije dolaska vlaka, preko zvučnika se oglašava signalno zvono i prodavači sklanjaju posebne cerade, ponekad i u zadnji tren, prije samog ulaska vlaka u tržnicu.

Most na rijeci KWAI

Gradić Kanchanaburi možda nikada ne bi bio poznat i tako posjećen da se nije odvijala u njemu dramatična povijest po kojoj je snimljen film Most na rijeci Kwai. Film je dobio i Oscar a glavnu ulogu je igrao William Holden. Posebno je poznata pjesma koja se zviždi. U gradu se nalazi muzej u spomen Željeznici smrti. Takva željeznica duga 415 km se obično gradi 5 godina a ova je brutalnošću japanske vojske izgrađena za samo 16 mjeseci. Trebala je povezati Tajland i Burmu jer su japanski okupatori željeli prodrijeti na zapadnu Aziju.

Poginulo je 16.000 savezničkih vojnika i oko 100.000 Tajlandžana, Burmanaca i Indonežana. Saveznički vojnici su pokopani na da spomen groblja dok se za ostale ne zna gdje su pokopani.

Drveni most na rijeci Kwai je izgrađen u veljači 1943. a u travnju je sagrađen i čelični most. Savezničke snage su razorile most te je nakon rata ponovo obnovljeni danas nekoliko puta preko mosta prolazi vlak. Od originalnog mosta ostao je samo poneki luk.

Posjet farmi slonova- Kanchanaburi Wangpo Elephant Camp

Posjetili smo privatnu farmu slonova koja košta preko 3.000.000 bahta ili 600.000 kuna. Slonovi jedu jako mnogo, gotovo 400 kg hrane dnevno. Farmeri i njihova gostoljubiva vlasnica ih vole i tretiraju kao članove obitelji. Posebno su drage i pametne životinje koje žive oko 80 godina. Slonica nosi trudnoću 2 godine a 4 godine nakon poroda ne smje ostati više trudna. Najviše može donijeti na svijet 8 slonića. Farma je smještena uz jezero u džungli pa se pored jahanja moglo i kupati sa slonovima. Nakon toga smo hranili slonove uz asistenciju farmera i fotkali se za uspomenu.

AYUTTHAYA

Je stari tajlandski glavni grad s mnoštvo hramova i veoma dobrom povezanošću sa Bangkokom, tako da mnogi turisti dolaze na jednodnevni izlet.

Nalazi se na otoku na spoju 3 rijeke: Čao Praja, Pasak i Lopburi. Ime grada potječe od indijskog grada Ayodhya rodnog mjesta Rame. Tu je kralj Ramathibodi 1350. g. osnovao Ajutaju koja je bila prijestolnica tajlandskog kraljevstva. Tu je kraljevalo 33 kralja a 1700. je bila prijestolnica jugoistočne Azije. Sa oko 1.000.000 stanovnika. Burmanska vojska je uništila ovaj grad a ostaci sa prangovima i samostanima upisani su na UNESCO- v popis svjetske baštine.

Najveći hram je Wat Phra Si Sanphet i smješten je uz kraljevsku plaču. Koristio se za kraljevske ceremonije. Nekada je tu bio 16 metarski zlatni buddha koji je sadržavao 360

kg zlata ali su ga Burmanci zapalili i otopili zlati i tako uništili hram. Slika Buddhe u korijenu drveta.

Soi Cowboy – ulica barova

Ulica Soi Cowboy u Bangkokou, prepuna raznih kafića, go-go barova, duga 150 metara. Atraktivne cure ispred kafića pozivaju goste da uđu u njih. Jasno je da se tamo krije druga zabava, svi se zapravo prave da to ne postoji a u blizini je i policija da se stvar ne otme kontroli. Bilo je zanimljivo promatrati kako mlađahne cure vuku vremešne sjevernjačke goste iz zapadnih zemalja na zabavu. Kad ih „ obrade“ daju do znanja da je zauzet tako to se drže za ruke i nestaju u mraku. Očito je da su to manje-više poslovni ljudi koji su cijeli život mnogo radili – i sada na zalasku svog emotivnog života traže malo zabave. Sve to pomalo slično na pedofiliju jer se rijetko mog naći lijepi i mladi dečki već uglavnom vremešni starčići.

PHI PHI OTOCI

Phi phi je skupina otoka u Tajlandu i dio su Krabi provincije. Smješten oko 50 km Phuketa. Phi phi posjetitelji vole ronjenje, prirodne ljepote i romantične bijele plaže. Najveći otok arhipelaga je otok Ko Phi phi Don i to je jedini otok s stalnim stanovnicima. Drugi po veličini Ko Phi Phi Leh je glavna atrakcija za posjetitelje i na njegovim bijelim pješčanim plažama boravi najviše ljudi. Na njemu se nalazi i uvala Maya Bay jedna od najljepših plaža na svijetu gdje se snimao film The Beach sa Leonardo de Capriom u glavnoj ulozi. Nakon što je film ugledao svjetlo dana, turizam otoka je dramatično napredovao. Ostali otoci su velike vapnenačke stijene koje strše iz mora. Na jednoj od njih Khao Phingkan je snimljena scena sa James Bondom u filmu „ The man with the golden gun“.

Ko Phi Phi je bio razoren tsunamijem u prosincu 2004 , kada su gotovo sve otočne infrastrukture uništene.

Osim Maya Bay plaže zanimljiva je i neobična špilja zvana “Viking cave” (Crteži na zidovima špilje su nalik na brodove Vikinga, otuda naziv “Viking Cave”). Zanimljivih plaža, ima i na okolnim obalama i otocima. Jedna od njih je Monkey beach, i kao što joj ime govori, na plaži se turisti susreću s majmunima.

Iako je otočje lijepo, pjeskovita obala, ipak mislim da mi imamo mnogo ljepših plaža i obala ali nemamo dovoljno agresivan marketing, ljubaznost i ponudu koja mami turiste. Tajlandčani su nesumnjivo u tome uspješni i zato ostvaruju veliki prihod od turizma.

Phuket

Nalazi se na jugu Tajlanda i bio je nekada važna luka za trgovinu Portugalaca, Francuza, Nizozemaca i Engleza. Danas je glavni izvor prihoda turizam. Poznata je pješčana plaža Patong na kojoj smo se kupali a more je bilo toplo kao u našim toplicama iako je 11. mjesec.

2004.godine Phuket je razorio tsunami i ubio oko 5.300 ljudi tako da je plaža bila gotovo potpuno uništena. Ubrzo je obnovljena i ne primijete se posljedice. Gradnja je prilično aljkava i svuda iznad više razni kablovi u snopovima što narušava izgled grada.

Grad je pun uličnih štandova, restorancića, salona za masažu, go-go barova a posebnost je što se sve jede na ulici. Naročito su nas dojmile vrećice u kojima je spakirano južno voće: mango, ananas, papaja, kivi kao i smoothy koji se pije na ulici iz velikih plastičnih čaša.

U Phuketu smo bili kod našeg master chefa Nikole Lesara koji je pripremio tajlandsku večeru za nas sa posebno interesantnom spicy juhom. On nam se predstavio sa svojom tajlandskom zaručnicom i na pitanje da li će se vratiti- nismo dobili odgovor. Grad je živahan 24 sata a posebno navečer kad se ljudi zabavljaju.

I mi smo posjetili jedan seksi bar tzv. ping-pong bar sa različitim repertoarom (žileti, ptičica, miš). Više je izgledalo mađioničarski i pomalo degutantno nego što smo uživali a pojedine scene bile su nam smiješne. Ali to je Phuket. Prodaj sve za turiste, cjenjkaj se do određene granice jer ako prevršiš mjeru onda se prodavač ljuti i kaže da će bankrotirati. Od silnog šopingiranja obavezno smo odlazili na thai masažu ili kupanje na terasi hotela kako bi lakše podnijeli napor i vlagu u zraku.

Ovako izgleda glavna ulica prema Patong Beach a ovako ulica crvenih fenjera Bangla Road. Posjetili smo i jednu drugu i zaključili- sve je to agresivni marketing u cilju ostvarenja što većeg prihoda. Tajlandžani to zaista znaju da iz ničega sve pretvore u unosan posao i na tome im treba čestitati. Sve je dozvoljeno, samo ne diraj drugoga pa tom liberalizmu nema kraja.

Zaključak:

Tajland je - zemlja sunca, osmijeha, street fooda i dobrog marketinga

„ Radite bilo što, kako god znate, samo ne budite siromašni“

Putovanje od 3.11.2017.-14.11.2017.

Putovala, zapitkivala i zapisivala

Vera Šakić Frntić

